

SUNDHEDSMINISTERIET

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 31-03-2022
Enhed: FOST
Sagsbeh.: NISC
Sagsnr.: 2204569
Dok. nr.: 2186400

Folketingets Sundhedsudvalg har den 15. marts 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 541 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peder Hvelplund (EL).

Spørgsmål nr. 541:

”Vil ministeren redegøre for de offentlige merudgifter, indtægter samt sundhedsmæssige besparelser, hvis afgiften for nikotinprodukter fastsættes tilsvarende afgiften for tobaksprodukter?”

Svar:

Det er regeringens mål, at ingen børn født i og efter 2010 skal starte med at ryge eller bruge nikotinprodukter. Herudover skal vi – som på alkoholområdet – styrke håndhævelsen af reglerne, og der skal bygges oven på handleplanen mod børn og unges rygning, hvis udmøntning blev vedtaget af et bredt flertal af Folketingets partier i 2020.

31 pct. af de 15-29-årige anvender mindst ét tobaks- eller nikotinprodukt, det vil sige bruger cigaretter, e-cigaretter, opvarmet tobak og/eller røgfri nikotinprodukter. I 2020 var det 27 pct.

. / . Som det fremgår af svaret på SUU alm. del spm. 1680 (samling 2020-21) er der sundhedsskadelige konsekvenser ved brug af nikotinprodukter. Det fremgår bl.a. af Sundhedsstyrelsens bidrag i svaret, at nikotin er et stærkt afhængighedsskabende stof, og at nikotin ifølge WHO kan virke som en tumorpromoter, som er et stof, der stimulerer og fremmer tumorer.

På baggrund af den aktuelle viden må det forventes, at der vil være sundhedsmæssige besparelser forbundet med et reduceret forbrug af nikotinprodukter. Det er dog ikke på nuværende tidspunkt muligt at kvantificere besparelserne nærmere. Det kan i den forbindelse bemærkes, at der løbende kommer ny viden om de helbredsmæssige konsekvenser ved brugen af nikotinprodukter og at Vidensråd for Forebyggelse i dag har gjort [dette kommende notat](#) tilgængeligt, som bl.a. ser på nikotin ift. hjertekar-sygdomme, mund- og tandsundhed og graviditet samt fertilitet.

Jeg har til brug for besvarelsen af konsekvenserne for det offentlige provenu ved en afgiftsstigning for nikotinprodukter svarende til tobaksprodukter indhentet bidrag fra skatteministeren, som oplyser følgende:

”Folketinget vedtog den 21. december 2021 lov nr. 2616 af 28. december 2021 om ændring af lov om forskellige forbrugsafgifter, momsloven og forskellige andre love og om ophævelse af lov om ændring af lov om forskellige forbrugsafgifter og opkrævningsloven. Loven omfatter blandt andet indførelse af afgift på nikotinprodukter på 5,5 øre pr. mg nikotin med ikrafttrædelse den 1. juli 2022.

Jeg forstår spørgsmålet således, at der spørges til en forhøjelse af afgiften for nikotinprodukter således, at prisen på en typisk dåse nikotinposer kommer til at svare til prisen for en pakke cigaretter. Prisen på en dåse nikotinposer er forudsat at være ca. 35 kr. før afgiftens indførelse. Den vedtagne afgift vil for en typisk dåse med 20 nikotinposer med en koncentration på 8 mg nikotin udgøre ca. 11 kr. (inkl. moms), og dermed forudsættes prisen med afgift at blive ca. 46 kr., når afgiften overvæltet fuldt ud i prisen. Det bemærkes, at der er tale om et typeeksempel, da både nikotinkoncentrationen og antallet af poser i en dåse varierer. For nikotinposer med en højere nikotinkoncentration vil afgiften således være højere, og omvendt. Derudover kan prisen fx variere på tværs af salgskanaler.

Det lægges til grund, at den gennemsnitlige pris på en pakke med 20 cigaretter er ca. 60 kr. efter virkningen af tobaksafgiftsforhøjelserne i 2020 og 2022. Priserne på cigaretter varierer, og der vil således også forekomme pakker med cigaretter, der sælges billigere end 60 kr. Det bemærkes, at der ikke er en entydig målestok for, hvad der udgør sammenlignelige forbrugsmængder af cigaretter og nikotinprodukter.

Såfremt afgiften på nikotinprodukter forhøjes til 12,5 øre pr. mg nikotin, vil det indebære en afgift på ca. 25 kr. (inkl. moms) for en typisk dåse nikotinposer, således at prisen på en typisk dåse nikotinposer kommer til at svare til ca. 60 kr., jf. ovenstående typeeksempel.

De skønnede provenumæssige konsekvenser ved at forhøje afgiften på nikotinprodukter fra 5,5 til 12,5 øre pr. mg nikotin fremgår af *tabel 1*. Afgiftsforhøjelsen skønnes blandt andet at medføre øget grænsehandel med nikotinprodukter, herunder risiko for illegal handel, hvilket er forbundet med tab af afgifts- og momsindtægter. På den baggrund skønnes adfærdsvirkningerne at medføre en mærkbar reduktion af provenuet. Det bemærkes, at skønnet er behæftet med betydelig usikkerhed.

Tabel 1. Provenumæssige konsekvenser ved en afgiftsforhøjelse på nikotinprodukter fra 5,5 til 12,5 øre pr. mg nikotin

Mio. kr. (2022-niveau)	2022	2023	2024	2025	Varigt
Umiddelbart provenu	45	185	200	210	210
Provenu efter tilbageløb	45	185	195	210	205
Provenu efter tilbageløb og adfærd	10	55	55	60	60

Anm.: Afrundet til nærmeste 5 mio. kr. Afgiftssatsen forhøjes fra 5,5 til 12,5 øre pr. mg nikotin. Det er forudsat, at afgiftsforhøjelsen gennemføres pr. 1. juli 2022, og at "clean market"-reglen træder i kraft pr. 1. oktober 2022. Beregningerne er lavet på baggrund af nikotinposer. Der antages at være 20 poser pr. pakke, og at det gennemsnitlige nikotinindhold i en pose er 8 mg. Det er forudsat, at afgiftsforhøjelsen ikke omfatter nikotinholdige væsker, hvor afgiftsgrundlaget er forskelligt fra afgiftsgrundlaget for nikotinprodukter. Efter 2025 er det beregningsteknisk forudsat, at provenuet vokser med BNP, hvilket indebærer en indeksering af afgifterne og realvækst i grundlaget.

Kilde: Skatteministeriet.

Der er mange hensyn, der indgår og skal afvejes ved fastsættelsen af niveauet for afgiften på nikotinprodukter. Det gælder fx effekten på forbruget samt hensynet til grænsehandel og illegal handel.

Afslutningsvis bemærkes, at afgifterne på nikotinprodukter skal ses i sammenhæng med de øvrige tiltag, som er vedtaget vedrørende tobak og nikotin.”

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Nikoline Schriver